

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

**BEZPEČNOSTNÍ OCHRANA OBJEKTŮ POLICIE ČR PŘED
NOVODOBÝMI HROZBAMI**

Bakalářská práce

Ing. Jan Hrbek
vedoucí práce

Martina Riedlová
autor práce

2008

Prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma: „Bezpečnostní ochrana objektů Policie ČR před novodobými hrozbami“ jsem vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona číslo 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě Zdravotně sociální fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 16. května 2008

Martina Riedlová

Děkuji vedoucímu práce Ing. Janu Hrbkovi za vedení a rady při zpracování této bakalářské práce. Poděkování patří také PaedDr. Bc. Jaroslavu Panglovi za cenné připomínky k práci. Rovněž děkuji rodině za podporu a pochopení.

ABSTRAKT

The thesis deals with security protection of the Police of the Czech Republic buildings against new kinds of safety threats and risks. In the thesis I specify possibilities, methods and means of the security protection aimed to eliminate or at least to diminish these threats as much as possible.

In the first section called „The legal framework for security protection of buildings” I give an account of the the most important legal regulations. I analyse the current system of the fight against organized crime and terrorism and authorities established to be in charge of the fight.

The following section of my thesis gives an analysis of crucial issues – safety measures for security protection of the police station buildings and the persons inside those buildings in the event of emergency incidents and breakdowns. It also refers to the Critical Incident Management Plan (CIMP). This is the basic framework for critical incident preparedness. It applies to all units to cover every unit’s individual needs. It specifies individual methods of protecting police station buildings – the security guard, the regime measures and the protection by technical means. It explains the regime measures to protect the buildings and specifies the technical means and states how these means can be used. It also mentions and assesses the possible risks and the exposure to hazard.

The next section of my thesis examines the probability and possibility of an emergency incident as a result of trap explosive system usage. I describe the response to findings of such explosives or other suspicious objects in a police station building and the response to an explosion both in the inside and the outside of the police station building.

The closing section of my thesis analyses activities necessary to be carried out after a critical incident threat or a direct assault. There are four levels of measures according to severity and potential impact of emergency incident.

To obtain the data on the police station buildings security protection I used the quantitative research. The research was conducted in the Prachatice region.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1. Současný stav.....	8
1.1. Legislativní podpora zajišťování bezpečnostní ochrany objektů.....	8
1.2. Přípravenost bezpečnostních složek a civilní ochrany na situaci po 11. září 2001	11
1.3. Negativní jevy v informačních a komunikačních systémech	12
1.4. Národní akční plán boje proti terorismu	13
1.5. Bezpečnostní ochrana objektů	13
1.5.1. Bezpečnostní opatření k ochraně objektu	14
1.5.1.1. Zabezpečení ochrany objektu fyzickou ostrahou	15
1.5.1.2. Zabezpečení ochrany objektu režimovými opatřeními.....	16
1.5.1.3. Zabezpečení ochrany objektu technickými prostředky	18
1.5.2. Bezpečnostní opatření k ochraně osob v objektu.....	19
1.5.3. Havarijní plán na objektech Policie ČR.....	20
1.5.4. Obecné vyhodnocení možných rizik z hlediska ohrožení předmětů chráněného zájmu a jejich zabezpečení.....	22
1.5.4.1. Objekty, ve kterých jsou zpracovávány a ukládány utajované informace .	23
1.5.4.2. Objekty, ve kterých se zpracovávají osobní údaje, kde jsou uloženy finanční hotovosti nebo cennosti, léčiva, zbraně apod., objekty s vysokou archivní nebo historickou hodnotou.....	24
1.5.5. Analýza možnosti vzniku mimořádné události v důsledku použití nástražného výbušného systému	24
1.5.5.1. Druhy ohrožení výbušnými látkami a předměty	26
1.5.5.2. Činnost při vzniku ohrožení pomocí výbušnin	27
1.5.5.3. Činnost při hrozbě použití výbušných látek a předmětů	28
1.5.5.4. Činnost při nálezů podezřelého předmětu nebo bomby.....	29
1.5.5.5. Činnost po výbuchu v objektu nebo jeho okolí	29
1.5.6. Opatření ke zvýšení úrovně bezpečnosti objektů a zvýšení připravenosti k reagování na mimořádné události	30
2. Cíl práce a hypotézy	33
2.1. Cíle práce.....	33
3. Metodika	34
3.1. Metodika práce	34
3.2. Charakteristika výzkumného souboru.....	34
4. Výsledky.....	35
5. Diskuse	47
6. Závěr	51
7. Seznam použité literatury	52
8. Klíčová slova.....	55
9. Přílohy.....	56
9.1. Dotazník	56

ÚVOD

Rozpad bipolárně rozděleného světa a ukončení období „studené války“ v devadesátých letech 20. století, dával šanci odstranit hrozby a z nich plynoucí rizika jako základní předpoklad existence bezpečného prostředí pro všechny. Namísto očekávání epochy klidu současné společnosti bojujeme s novými hrozbami a ohroženími nejrůznějších charakterů.¹⁾

Existují hrozby menšího rozsahu než je možnost vzniku světové války za použití zbraní hromadného ničení, o to víc jsou aktuální a nebezpečné. Mezi tyto hrozby patří terorismus, organizované aktivity mezinárodního zločinu, rozsáhlé migrační vlny z oblastí postižených sociálními konflikty a dezertifikací kulturních ploch, migrace spojená s pácháním násilné trestné činnosti migrantů, vznik a šíření nebezpečných epidemií, narušení či zneužití standardních mezinárodních ekonomických vztahů, přerušení toku strategických komodit, surovin a informací, násilné akce subjektů cizí moci proti osobám, majetku či jiným chráněným zájmům společnosti, ohrožení základních hodnot demokracie a svobody takového rozsahu a charakteru, jež ohrožuje bezpečnost mezinárodního prostředí, ale i velké havárie, živelní pohromy a přírodní katastrofy.²⁾ Celosvětovou hrozbou jsou i projevy extremismu, rasismu, antisemitismu, neonacismu a dalších nebezpečných ideologií.³⁾

Tyto hrozby jsou nebezpečné nejen svou podstatou, ale i z hlediska „globalizace“, umožňující v reálném čase sledovat běh událostí současně probíhajících na různých koncích světa. Je žádoucí se těmito hrozbami zabývat, specifikovat ty z nich, které budou společnost ohrožovat. Poznat jejich podstatu a charakteristické

¹⁾ Srov. STRNÁDEK, J. [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na:
[www:http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_4/85.htm](http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_4/85.htm)

²⁾ Srov. ŘÍHOVÁ, J., Město Jindřichův Hradec. [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na:
[www:http://www.jh.cz/cz/_zvl_organy/_krizovy_management/_rizika.html](http://www.jh.cz/cz/_zvl_organy/_krizovy_management/_rizika.html)

³⁾ Srov. E-mail: info@bis.cz | RSS aktuální sdělení, [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na:
[www: http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html](http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html)

vlastnosti a tím vytvořit předpoklady k přijetí účinných opatření ke snížení jejich velikosti nebo k jejich celkové eliminaci.⁴⁾

Cílem bakalářské práce na základě vlastního výzkumu⁵⁾ je poskytnout informaci o stavu a míře připravenosti řadových policistů, středního managementu Policie ČR na Okresním ředitelství Prachatice, řešit a řídit činnost policie při vzniku mimořádné události, popřípadě krizové situace, na úseku bezpečnostní ochrany objektů.

⁴⁾ Srov. E-mail: info@bis.cz | RSS aktuální sdělení, [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na: [www:http://www.bis.cz/n/2005-06-01-vyrocní-zprava-2004.html](http://www.bis.cz/n/2005-06-01-vyrocní-zprava-2004.html)

⁵⁾ Výzkum proveden formou dotazníku na okrese Prachatice (návrh)

1. Současný stav

1.1. Legislativní podpora zajišťování bezpečnostní ochrany objektů

System bezpečnostní ochrany objektů je tvořen souhrnem vzájemně provázených opatření, s cílem zajistit bezpečnost ochrany objektů a ochrany života a zdraví osazenstva objektu v případě vzniku mimořádné události.

Zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, byly vymezeny informace, které je nutno v zájmu České republiky utajovat a chránit. Zákon stanovil způsob jejich ochrany, povinnosti orgánů státu, práva a povinnosti fyzických a právnických osob a odpovědnost za porušení stanovených povinností.⁶⁾

Dále je v tomto zákoně vymezen pojem „fyzická bezpečnost“, kterou tvoří systém opatření, jehož cílem je zabránit nepovolané osobě v přístupu do objektů nebo prostor, kde se vyskytují utajované informace, nebo zabránit poškození, znehodnocení, zničení či jinému ohrožení utajovaných informací. Vyhláškou č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, je stanoven způsob zabezpečení ochrany objektů, technické prostředky, použití technických prostředků, podmínky nasazení fyzické ostrahy a režimová opatření pro účely fyzické bezpečnosti.⁷⁾

Rovněž byl tímto zákonem vymezen pojem „bezpečnost informačních a komunikačních systémů“, který tvoří systém opatření k zabezpečení ochrany utajovaných informací v informačním systému. Vyhláškou č. 523/2005 Sb. o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení

⁶⁾ Srov. § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7526

⁷⁾ Srov. § 24 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7534
Srov. http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_528_FB.htm In Vyhláška č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků

nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor se stanoví požadavky na informační systémy nakládajícími s utajovanými informacemi a provádění jejich certifikace, na komunikační systémy nakládající s utajovanými informacemi a schvalování jejich projektů bezpečnosti, ochranu utajovaných informací v kopírovacím zařízení, zobrazovacím zařízení a psacím stroji s pamětí, ochranu utajovaných informací před jejich únikem kompromitujícím elektromagnetickým vyzařováním a provádění certifikace stínících komor.⁸⁾

Dalšími pojmy, které vymezuje výše uvedený zákon, je „personální bezpečnost“⁹⁾ v prováděcí vyhlášce č. 527/2005 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti, „administrativní bezpečnost“¹⁰⁾ v prováděcí vyhlášce č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací a „kryptografická ochrana“¹¹⁾ v Nařízení MV č. 9/2007, o provádění ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.

V podmínkách jednotlivých rezortů Ministerstva vnitra ČR jsou k zabezpečení plnění souvisejících úkolů vydávány interní akty řízení. V oboru působnosti MV ČR

⁸⁾ Srov. § 34 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7536
Srov. http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlasaka_523_BIKS.htm In Vyhláška č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor

Informačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi se rozumí jeden nebo více počítačů, jejich programové vybavení, k tomu patřící periferní zařízení.

Komunikačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi se rozumí systém zajišťující přenos těchto informací mezi koncovými uživateli a zahrnující koncové komunikační zařízení, přenosové prostředí, kryptografické prostředky, obsluhu a provozní podmínky a postupy.

⁹⁾ Srov. § 6 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7528

Srov. Vyhláška č. 527/2005 Sb., o personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 179, s. 10045

¹⁰⁾ Srov. § 21 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7532

Srov. Vyhláška č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 179, s. 10116

¹¹⁾ Srov. § 37 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7537

Srov. čl. 6 odst. 1 NMV č. 9/2007, o provádění ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti In VĚSTNÍK MV, ročník 2007, č. 12, s. 5

bylo vydáno Nařízení MV č. 119/1999, ve znění pozdějších změn a doplňků, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR. Účelem tohoto nařízení je stanovit způsob ochrany předmětů chráněného zájmu, s cílem zajistit jejich bezpečnost, předcházet a zamezit jejich zneužití, vyzrazení, znehodnocení, ztrátě nebo odcizení a stanovit způsob ochrany objektů, obrany objektů a ochrany života a zdraví osazenstva objektu v případě vzniku mimořádné události.¹²⁾

Zajištěním ochrany objektů z hlediska požadavků na jejich požární bezpečnost se zabývá zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Upravující povinnosti ministerstev ČR a jiných státních orgánů ČR, právnických a fyzických osob k vytváření podmínek pro účinnou ochranu života a zdraví osob a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.¹³⁾ Požární bezpečností se obecně rozumí souhrn organizačních, územně technických, stavebních a technických opatření k zabránění vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem, k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho šíření.¹⁴⁾

Ochranou objektů se zabývá také zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších právních předpisů, stanovuje úkol pro Policii ČR - „zajišťovat ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, prezidenta republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které určí vláda na návrh ministra vnitra; rovněž zajišťuje ochranu objektů, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní dohody, kterou je ČR vázána“.¹⁵⁾

¹²⁾ Srov. http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm In Nařízení MV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků

¹³⁾ **Mimořádnou událostí** (MU) se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, ale také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžaduje provedení záchranných a likvidačních prací.

¹⁴⁾ Srov. § 69 odst. 1) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 67/2001 Sb.) In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 1985, č. 34, s. 685

¹⁵⁾ Srov. § 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 1991, č. 51, s. 1180

Rovněž zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších právních předpisů, podporuje bezpečnostní ochranu objektů. Ukládá povinnost zaměstnancům předcházet budoucím škodám na zdraví (samotného zaměstnance i jiných fyzických osob), na majetku (zaměstnavatele, zaměstnance i třetích osob) a vzniku bezdůvodného obohacení kohokoliv a současně i povinnost zakročit proti konkrétní bezprostředně hrozící škodě zaměstnavateli.¹⁶⁾ Umožňuje zaměstnavateli provádět v nezbytném rozsahu kontrolu věcí, které zaměstnanci vnášejí nebo odnášejí od zaměstnavatele, případně provádět prohlídky zaměstnanců.¹⁷⁾

Ochranou majetku se též zabývá zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.¹⁸⁾

K legislativní podpoře ochrany objektů patří i zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), a to v příloze č. 3 – Koncesované živnosti – stanovuje požadovanou odbornou a jinou zvláštní způsobilost a určuje podmínky pro výkon činnosti v oboru Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.¹⁹⁾

1.2. Přípravenost bezpečnostních složek a civilní ochrany na situaci po 11. září 2001

Vývoj v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v ČR byl v roce 2001 výrazně poznamenán okolnostmi, spjatými s teroristickými útoky v USA v září 2001.

¹⁶⁾ Srov. § 249 odst. 1) zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2006, č. 84, s. 253

¹⁷⁾ Srov. § 248 odst. 2) zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2006, č. 84, s. 253

¹⁸⁾ Srov. § 14 odst. 4) zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2000, č. 65, s. 3133

¹⁹⁾ Srov. příloha č. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 1991, č. 87, s. 2122

Vláda ČR bezprostředně po útoku přijala řadu opatření k zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti i v oblasti ochrany obyvatelstva, činnost zahájily vrcholové krizové štáby, nepřetržitě byly a jsou shromažďovány, analyzovány a vyhodnocovány informace o vývoji bezpečnostní situace.

Boj proti terorismu na území ČR spadá do působnosti Ministerstva vnitra, Policie ČR a Bezpečnostní informační služby. Pokud si to vyžádá součinnost, i s Ministerstvem obrany, Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem zahraničních věcí.

V rámci těchto struktur jsou nepřetržitě shromažďovány a analyzovány informace o vývoji situace. Byla definována rizika přicházející do úvahy s potenciálním teroristickým útokem a je prováděna řada preventivních opatření proti těmto rizikům. Současně jsou zaváděna opatření, která zlepší připravenost a reakci na nebezpečí vyvolané chemickým, biologickým nebo radiačním ohrožením. Proti terorismu jsou přijímána obdobná opatření, která jsou zaváděna na mezinárodní úrovni. Opatření jsou zaváděna úměrně k bezprecedentnímu vývoji mezinárodní situace a k důsledkům případného teroristického útoku. K použití některých z těchto opatření je vyjasňována legislativní opora, již obsažená v našem právním řádu.²⁰⁾

1.3. Negativní jevy v informačních a komunikačních systémech

V souvislosti s vývojem informační společnosti a narůstající závislosti na informačních a komunikačních technologiích paralelně vzrůstá i zranitelnost těchto systémů a rozsah potenciálních či reálných škod. Vznikají nové hrozby a rizika, která mohou mít zásadní vliv na bezpečnost, obranyschopnost, ekonomickou stabilitu a ve svém důsledku i politické zřízení demokratického státu. Oblast kybernetické

²⁰⁾ Srov. Bezpečnost a prevence, odbor bezpečnostní politiky, Připravenost bezpečnostních složek a civilní ochrany na situaci po 11. září 2001. obp@mvcz.cz, [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na [www: http://www.mvcz.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=5076](http://www.mvcz.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=5076)

bezpečnosti se tak stala nedílnou součástí bezpečnostní politiky každého moderního státu.²¹⁾

1.4. Národní akční plán boje proti terorismu

Aktuálním klíčovým dokumentem v této oblasti je Národní akční plán boje proti terorismu aktualizované znění pro léta 2007 – 2009, schválený usnesením vlády ze dne 11. února 2008 č. 129, který ukládá sledovat úroveň protiteroristických opatření v České republice a Akční plán podle potřeby vyhodnocovat a aktualizovat.²²⁾

1.5. Bezpečnostní ochrana objektů

V současné době je, jak již bylo uvedeno, největším rizikem hrozba teroristického útoku, přičemž nelze jednoznačně předem určit způsob jeho provedení. Nabízejí se možnosti od násilného vniknutí do objektu až po nespécifikovatelnou formu útoku.

Podle možných rizik z hlediska analýzy a hodnocení předmětů chráněného zájmu²³⁾ a jejich zabezpečení lze obecně objekty rozdělovat na:

- objekty, ve kterých jsou zpracovávány a ukládány utajované informace,²⁴⁾

²¹⁾ Srov. E-mail: info@bis.cz | RSS aktuální sdělení, [on line]. [cit. 2008-02-10]. Dostupné na: [www:http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocní-zprava-2006.html](http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocní-zprava-2006.html)

²²⁾ Srov. Dokumenty, Terorismus, [on line]. [cit. 2008-03-15]. Dostupné na: [www:http://www.mvcr.cz/dokument/index.html](http://www.mvcr.cz/dokument/index.html)

²³⁾ Srov. čl. 2 Nařízení MV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků - http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

²⁴⁾ Srov. § 24 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7534
Srov. Vyhláška č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 179, s. 10116

- objekty, ve kterých se zpracovávají osobní údaje, ukládají finanční hotovosti nebo cennosti;²⁵⁾
- objekty, ve kterých se vyrábí nebo skladují zbraně, léčiva, nebezpečné látky;²⁶⁾
- objekty s vysokou archivní nebo historickou hodnotou apod.²⁷⁾

Prováděná analýza a vyhodnocování rizik²⁸⁾ by měly dát odpověď zejména na následující otázky:

- které objekty mohou být napadeny,
- jaké jsou cíle možného napadení,
- kde jsou tyto cíle v objektu,
- jaké jsou možnosti dosažení těchto cílů,
- kde jsou slabá místa ochrany objektu,
- kdo jsou potenciální útočníci apod.

Vzhledem k okolnostem²⁹⁾, je nezbytné při zajišťování bezpečnostní ochrany objektů přijmout komplexní opatření k jejich zabezpečení.

1.5.1. Bezpečnostní opatření k ochraně objektu

Bezpečnostními opatřeními k ochraně objektů se rozumí souhrn opatření a činností, směřujících k předcházení nebo zamezení zneužití, vyzrazení, znehodnocení,

²⁵⁾ Srov. § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů In ASPI UX361, s. 2 [on line]. [cit. 2008-03-15].

²⁶⁾ Srov. § 11 písm. f) zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2000, č. 65, s. 3131

²⁷⁾ Srov. § 2 písm. e) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2004, č. 173, s. 9742

²⁸⁾ Srov. čl. 23 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

²⁹⁾ není možné přesně specifikovat způsob teroristického napadení ani získat konkrétní poznatky o objektu možného útoku

ztrátě nebo odcizení předmětů chráněného zájmu, uložených nebo zpracovávaných v objektu.

Ochrana objektu je zabezpečována:

- fyzickou ostrahou objektu,
- režimovými opatřeními,
- technickými prostředky.³⁰⁾

1.5.1.1. Zabezpečení ochrany objektu fyzickou ostrahou

Zabezpečením ochrany objektů fyzickou ostrahou se rozumí komplex úkolů plněných osobami zařazenými k ostraze objektu.

Výkon služby fyzické ostrahy se zaměřuje především na:

- přímou ostrahu objektů a jejich částí (zejména zabezpečených oblastí),
- kontrolu osob a dopravních prostředků, které do objektu vstupují nebo jej opouštějí (jejich evidence, platnost oprávnění ke vstupu, vnášené a vynášené předměty a materiál),
- střežení provozu uvnitř objektu (zda pohyb osob a dopravních prostředků uvnitř objektu odpovídá stanovenému režimu),
- pozorování všech budov objektu zvenčí i zevnitř, pozorování okolního terénu, obvodového oplocení a jiných bariér a včasnou reakci při jejich narušení,
- kontrolu možných rizik a narušení bezpečnosti (kontroly zámků, pečeti, trezorů po ukončení pracovního dne, kontroly objektu z požárního hlediska),
- zabezpečení odstranění zjištěných závad a nedostatků.³¹⁾

³⁰⁾ Srov. čl. 2 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

³¹⁾ Srov. čl. 5 odst. 2) Povinnosti a oprávnění ostrahy objektu In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracovatele dokumentace objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace Srov. čl. 2 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

Výkon služby ostrahy objektů může být prováděn vlastními zaměstnanci organizace nebo prostřednictvím profesionálně vyškolených pracovníků externí bezpečnostní služby.³²⁾

Formy výkonu ostrahy objektu, charakter a rozsah použitých prostředků a pomůcek závisí na specifických podmínkách, jako jsou např. velikost a uspořádání objektu, ale také na ekonomických možnostech organizace, a musí vycházet z hodnocení zranitelnosti objektu. K ostraze lze používat různých pomůcek, které účinek ostrahy zvyšují nebo zjednodušují, např. dalekohled, vysílačka nebo využití služebního psa.³³⁾

Činnost ostrahy se řídí obecnými směrnici a úkoly, zakotvenými v pravidlech pro výkon služby při ochraně daného objektu. Tato pravidla musí být v souladu s provozním řádem objektu a musí obsahovat i postup fyzické ostrahy při řešení havarijních situací vzniklých v objektu.³⁴⁾

1.5.1.2. Zabezpečení ochrany objektu režimovými opatřeními

Režimovými opatřeními ve smyslu prostředků k zabezpečení ochrany rozumíme administrativní, organizační a věcné uspořádání vztahů mezi lidmi navzájem, jejich činnostmi a dalšími prvky bezpečnostního systému za účelem jeho bezporuchového, funkčního a efektivního fungování.³⁵⁾

³²⁾ Srov. čl. 2 odst. 2) Výkon ostrahy objektu In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracovatele dokumentace objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace

³³⁾ Srov. čl. 6 Zařazování psů do úlohy In Závazný pokyn policejního prezidenta č. 13/1996, kterým se vydává Zkušební řád pro přezkušování služebních psů v Policii České republiky

³⁴⁾ Srov. čl. 2 Směrnice pro činnost operačního střediska Policie ČR Okresního ředitelství In Pokyn ředitele Okresního ředitelství Policie ČR Prachatice č. 18/2005

³⁵⁾ Srov. § 29 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBIRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7535
Srov. čl. 2 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

Bez režimu nemůže bezpečnostní systém fungovat. Můžeme mít sebedokonalejší technické prostředky, jestliže je však nikdo neobsluhuje nebo je obsluhuje nesprávně, budou neúčinné. Systém bez vnitřního propojení přestává být systémem.

Režimovými opatřeními k zajištění bezpečnostní ochrany objektů jsou stanovené podmínky a pravidla především pro:

- oprávnění osob a dopravních prostředků pro vstup a vjezd do objektu, oprávnění osob pro vstup do zabezpečených oblastí a jednacích oblastí, určují, kdo je oprávněn provádět kontrolu a jakým způsobem, upřesňují vedení evidence vstupujících osob a vjíždějících vozidel a stanovují postup ostrahy v případě porušení režimu;
- pohyb osob a dopravních prostředků v objektu a v jeho jednotlivých částech, které usměrňují pohyb osob a dopravních prostředků v objektu, řeší jejich označování, vymezují přístupová práva do jednotlivých částí objektu v pracovní a mimopracovní době a stanoví způsoby k jejich naplňování a provádění kontroly;
- vnášení a vynášení materiálu a předmětů z objektu, které popisují zejména způsob kontroly přinášeného nebo přiváženého materiálu a předmětů z hlediska ohrožení bezpečnosti objektu a jeho osazenstva a vynášeného či vyváženého materiálu z hlediska ochrany utajovaných informací a zamezení rozkrádání;
- uzamykání a pečetění zabezpečených oblastí a aktivaci elektronických zabezpečovacích systémů, které stanovují způsob zajištění místností v době nepřítomnosti zaměstnanců na pracovišti v pracovní a mimopracovní době a při krátkodobém opuštění pracoviště. Dále určují způsob kontroly stanoveného režimu;
- manipulaci s klíči, které zavádí systém přidělování, výdeje, používání a ukládání klíčů, jejich počty a evidenci, určují podmínky postup při použití duplikátů a při ztrátě klíčů;

- manipulaci s technickými prostředky a jejich využíváním, které má zabránit tomu, aby neodbornou manipulací s technikou nedošlo k narušení bezpečnostní ochrany objektu;
- provádění úklidu, oprav a údržby v objektu a další činnosti prováděné v objektu podle jeho specifiky.³⁶⁾

1.5.1.3. Zabezpečení ochrany objektu technickými prostředky

Zásadní pravidlo obecně platné pro celou problematiku bezpečnostní ochrany objektu říká, že úroveň a účinnost celého systému zabezpečení je totožná s úrovní a účinností nejslabšího článku systému. Toto pravidlo je nejvíce markantní v oblasti technického zabezpečení. Ani nejkvalitnější mříže, které nelze prakticky překonat, jsou k ničemu, pokud jsou uzamčeny obyčejným zámekem. Tyto skutečnosti musí být brány v úvahu při řešení zabezpečení objektů technickými prostředky.³⁷⁾

Technickými prostředky rozumíme bezpečnostní prvky, jejichž použitím se zabraňuje, ztěžuje nebo oznamuje narušení bezpečnostní ochrany objektu.

V praxi lze technické prostředky zabezpečení rozdělovat podle různých hledisek:

Podle předmětu, který mají ochraňovat, rozeznáváme technické prostředky:

- k ochraně života a zdraví osazenstva objektu (zbraně, neprůstřelné vesty, neprůstřelná skla apod.);

³⁶⁾ Srov. § 29 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7535

³⁷⁾ Srov. čl. 9 Režimová opatření In Projekt fyzické bezpečnosti č. j. ORPT-2985-1/OV-2006
Srov. § 30 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7535
Srov. čl. 2 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm

- k ochraně majetku (zámky, ploty, zařízení elektrické zabezpečovací signalizace (dále jen EZS) a protipožární systémy (dále jen EPS) apod.);
- k ochraně informací (trezory, šumové generátory, systémy kryptografické ochrany apod.).

Podle charakteru hrozby a rizika, před kterým ochraňují, rozeznáváme technické prostředky určené pro ochranu před:

- úmyslným útokem pachatele (mechanické zábranné prostředky, EZS, kamerové systémy (dále jen CCTV), zbraně apod.);
- živelnými událostmi (detekční zařízení k signalizaci hrozícího nebezpečí, EPS, ochranné protipožární oděvy, plovací vesty, čluny apod.);
- provozními haváriemi (detekční a monitorovací zařízení, ochranné protichemické oděvy, ochranné masky, norné stěny apod.);
- opomenutím obsluhy (různé druhy signalizace a samočinných systémů apod.).

1.5.2. Bezpečnostní opatření k ochraně osob v objektu

Bezpečnostními opatřeními k ochraně osob v objektu se rozumí činnost, směřující k ochraně života a zdraví osazenstva objektu, zejména při vzniku mimořádných událostí či havárií. Ochrana osob se provádí v návaznosti na opatření k ochraně obyvatel na daném území a dle havarijního plánu objektu. Ochrana osob se zpravidla provádí:

- ukrytím do vytipovaných prostor;
- vyvedením z objektu do určených bezpečných prostor.³⁸⁾

³⁸⁾ Srov. čl. 22 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm
Srov. Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracovatele dokumentace objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace

Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka (antropogenní havárie), přírodními vlivy (živelní pohromy a katastrofy), a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.³⁹⁾

Havárií rozumíme mimořádnou, částečně nebo zcela neovladatelnou, časově a prostorově ohraničenou událost, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s výrobou, používáním, skladováním, manipulací, odstraňováním, dopravou a přepravou nebezpečných škodlivin, která vede k ohrožení života a zdraví lidí, životního prostředí nebo ke škodě na majetku. Je to rozsáhlé narušení pravidel, postupů, dohod, zákonů nebo zákazů, které vedou ke vzniku mimořádné události.⁴⁰⁾

1.5.3. Havarijní plán na objektech Policie ČR

Havarijní plán je součástí krizového plánu a představuje dokument, v němž jsou uvedeny popisy činností a opatření, která se provádí při vzniku mimořádných událostí a havárií s cílem minimalizovat jejich následky. Vychází z hodnocení rizik a tvoří jej:

- **část informační**
 - informace o provozovateli objektu;
 - údaje a informace o objektu a jeho okolí, popis objektu a jeho charakteristika apod.
- **část operativní**
 - scénáře možných mimořádných situací a havárií a způsob jejich řešení;
 - bezpečnostní opatření k zastavení rozvoje havárie;

³⁹⁾ Srov. § 2 písm. b-d) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2000, č. 73, s. 3461

⁴⁰⁾ Srov. Krizové a havarijní plánování, přednáška SKŘ PČR Správa hl. m. Praha, 2005

- řízení zásahu při likvidaci havárie, síly a prostředky;
 - způsob vyrozumění o havárii a předávání informací;
 - řízení zásahu při likvidaci, spojení, monitoring;
 - havarijní informační systém;
 - způsob likvidace následků mimořádné situace či havárie apod.
- **plány konkrétních činností**
 - plány vyrozumění a varování osazenstva objektu, druhy varovných signálů;
 - plány individuální ochrany, uložení ochranných prostředků a způsob jejich výdeje;
 - evakuační plány, plány vyvedení osob z objektu a plány ukrytí osazenstva objektu;
 - traumatologický plán apod.
 - **ostatní plány pro řešení mimořádných**
 - **událostí**, schvalované podle zvláštních předpisů, např. podle zákona o požární ochraně, zákona o vodách apod.⁴¹⁾

Havarijní plán objektu obsahuje zejména:

- dokumentaci požární ochrany;
- postup v případě hrozby umístění nebo umístění nástražného výbušného systému;
- instrukci pro vyhledávání jednotlivých stupňů bezpečnostní ochrany důležitých objektů;

⁴¹⁾ Srov. čl. 23 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm
Srov. § 20 -24 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., In AŠPI UX361, s. 7, 8 [on line]. [cit. 2008-03-15].

- přehled dalších možných zdrojů vnitřního a vnějšího ohrožení, které vyplývají z vyhodnocení hrozeb a k nim zpracované typové postupy.⁴²⁾

Opatření havarijního plánu musí být reálná a je nutné, aby s nimi byli seznámeni nejen pracovníci zajišťující bezpečnostní ochranu objektů, ale v potřebném rozsahu i všichni ostatní zaměstnanci organizace. Tato opatření se průběžně aktualizují podle nestálé situace a prověřují se praktickými cvičeními.⁴³⁾

1.5.4. Obecné vyhodnocení možných rizik z hlediska ohrožení předmětů chráněného zájmu a jejich zabezpečení

Opatření k ochraně objektů se přijímají na základě vyhodnocení možných rizik, které ohrožují předměty chráněného zájmu nacházející se v objektu. Při hodnocení rizik se přihlíží k důležitosti předmětů chráněného zájmu, jejich množství a rozmístění v objektu, zkoumá se dopad jejich případného ohrožení či narušení na provoz objektu i samotné organizace, míra ohrožení osazenstva objektu, případně i ohrožení vyšších zájmů.⁴⁴⁾

Na základě tohoto vyhodnocení se přijímají opatření k vnitřní ochraně objektu, ochraně vnějších prostorů objektu a ochraně perimetru a upřesňují se režimová opatření, dotýkající se chodu života v objektu.⁴⁵⁾

⁴²⁾ Srov. § 15 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a § 27 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci) In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 1985, č. 34, s. 676
Srov. Dokumentace BOO, bod 5, s. 62 Havarijní plán objektu In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace

⁴³⁾ Srov. Krizové a havarijní plánování, přednáška SKŘ PČR Správa hl. m. Praha, 2005

⁴⁴⁾ Srov. čl. 11 Zásady opatření, s. 43 In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace

⁴⁵⁾ Srov. čl. 11 NMV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR, ve znění pozdějších změn a doplňků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm
Srov. čl. 12 Režimová opatření, s. 43 In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace – Zajišťování bezpečnostní ochrany
Srov. § 6 vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_528_FB.htm

1.5.4.1. Objekty, ve kterých jsou zpracovávány a ukládány utajované informace

Pro zabezpečení ochrany utajovaných informací v rámci fyzické bezpečnosti se určují objekty, zabezpečené oblasti a jednací oblasti.

Objektem je:

- budova nebo jiný ohraničený prostor, ve kterém se nacházejí zabezpečené nebo jednací oblasti.⁴⁶⁾

U těchto objektů lze předpokládat zejména tato rizika:

- hrozba vyzrazení nebo zneužití utajované informace porušením povinnosti při její ochraně fyzickou osobou, která má přístup i utajované informaci;
- hrozba vyzrazení utajované informace aktivní činnostmi neoprávněné osoby za účelem získání utajované informace, a to pozorováním, odposloucháváním, snímáním parazitního elektromagnetického vyzařování nebo bezprostředním přístupem k utajované informaci;
- hrozba zániku utajované informace zničením nosiče požárem nebo vodou.⁴⁷⁾

Zabezpečenou oblastí je:

- ohraničený prostor v objektu, kde se vyskytují utajované informace.⁴⁸⁾

Režimová opatření v zabezpečené oblasti:

- stanovení oprávnění osob a dopravních prostředků pro vstup do objektu, stanovení oprávnění osob pro vstup do zabezpečené oblasti a jednací oblasti a způsob kontroly těchto oprávnění;

⁴⁶⁾ Srov. § 24 odst. 2) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7534

⁴⁷⁾ Srov. čl. 15 Popis opatření k minimalizaci hrozeb a zranitelností uvedených ve vyhodnocení rizik In Projekt fyzické bezpečnosti Okresního ředitelství Prachatice č. j. ORPT-2985-1/OV-2006

⁴⁸⁾ Srov. § 24 odst. 3) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti In SBÍRKA ZÁKONŮ, ročník 2005, č. 143, s. 7534

- podmínky a způsob kontroly pohybu osob v objektu, zabezpečené oblasti a jednacích oblasti a způsob kontroly a vynášení utajovaných informací z objektu, zabezpečené oblasti a jednacích oblasti;
- režim manipulace s klíči a identifikačními daty;
- režim manipulace s technickými prostředky a jejich používání.⁴⁹⁾

1.5.4.2. Objekty, ve kterých se zpracovávají osobní údaje, kde jsou uloženy finanční hotovosti nebo cennosti, léčiva, zbraně apod., objekty s vysokou archivní nebo historickou hodnotou

Zájmové prostory v těchto objektech je nutné vždy stanovit jako režimové a vybavit je prvky technického a elektronického zabezpečení. Výstupy z technických prvků ochrany umístit do technického dispečinku s nepřetržitou ochranou a stanovit způsoby kontroly a prověřování signálů ke každému z uvedených prostorů.⁵⁰⁾

1.5.5. Analýza možnosti vzniku mimořádné události v důsledku použití nástražného výbušného systému

Problematika zneužívání výbušnin v trestní činnosti a s tím související používání nástražného výbušného systému v ČR začala být viditelná až po roce 1989, kdy počet trestných činů s použitím výbušniny prudce vzrostl. Charakter většiny případů však doposud neměl vazbu na politicky motivovanou kriminalitu. Převážně se jednalo o násilné trestné činy jednotlivců či organizovaných kriminálních skupin

⁴⁹⁾ Srov. § 6 vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků
In http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_528_FB.htm

⁵⁰⁾ Srov. čl. 4 Směrnice pro činnost policistů a zaměstnanců PČR Okresního ředitelství Prachatice při obsluze EZS In Pokyn ředitele Okresního ředitelství PČR Prachatice č. j. ORPT-206/OV-2002

za účelem vymáhání pohledávek, zastrašování a likvidaci konkurence, vydírání apod. Množství používaných výbušnin byla, na rozdíl od politicky motivovaného terorismu, kdy jeho vykonavatelé používají k dosažení svých cílů mohutných náloží za účelem zastrašit co nejvíce lidí, poměrně malá. Přestože nelze většinu útoků pomocí výbušných systémů označovat za terorismus, existuje potenciální nebezpečí, že by se mohly vyvíjet do společensky nebezpečných forem. U některých z útoků již byly patrné charakteristické rysy teroristické akce, přestože zatím nebylo použito velkých hmotností výbušnin či zbraní hromadného ničení (ZHN).

Výběr možných cílů útoku pomocí výbušných prostředků obecně vyplývá z politické a ekonomické orientace ČR směrem k světovému společenství a zejména k vojenským strukturám NATO. Jde především o cíle se vztahem k USA, Velké Británii a Izraeli. Dalšími možnými cíly jsou objekty světových ekonomických subjektů, budovy vysílacích stanic apod.

Z forem útoků používaných teroristy při využití klasické výbušniny lze předpokládat útok vedený zvenku, pomocí automobilu naloženého trhavinami. Pro pracovníky ostrahy objektu z této skutečnosti vyplývá, že musí věnovat pozornost také okolí střeženého objektu, zejména projíždějících a parkujícím automobilům, provádět kontroly výkopových a podobných prací v okolí objektu.

Pokud se útočníkům podaří dopravit bombu dovnitř objektu, je účinek výbuchu řádově několikanásobně menšího množství výbušné látky srovnatelný se stovkami kilogramů odpálenými mimo objekt. Zvláště nálože u rozvodu plynu, skladů hořlavín, chemikálií a dalších nebezpečných látek, jsou velmi závažné. Kritickými místy jsou i podzemní garáže a systémy ventilace, pomocí nichž lze dopravit do budovy nebezpečné chemické látky, ale též plyny, které vytvoříme smícháním se vzduchem výbušné směsi. Při kontrole uvnitř objektu je nutno věnovat pozornost i místům styku nosných prvků konstrukce a dalším zranitelným místům objektu.⁵¹⁾

⁵¹⁾ Srov. Krizové a havarijní plánování, přednáška SKŘ PČR Správa hl. m. Praha, 2005

1.5.5.1. Druhy ohrožení výbušnými látkami a předměty

Ohrožení pomocí výbušných látek nebo prostředků může mít různou formu a různý stupeň reálného ohrožení. Z tohoto pohledu rozlišujeme tyto základní stupně ohrožení:

- **hrozba použití výbušných látek**

Tento způsob ohrožení je statisticky nejvýznamnější, přestože se ve většině případů jedná o planý poplach, kdy se ve skutečnosti v objektu žádný nebezpečný předmět nenachází. Cílem těchto hrozeb může být snaha vyhnout se určitým povinnostem, poškodit konkurenci, narušit z různých důvodů chod organizace sídlící v objektu apod. Oznámení jsou většinou anonymní, přesto nesmí být podceňována a je potřeba je řádně prověřovat. Případný výskyt podezřelých předmětů je nutno odborně řešit policejními odborníky.

- **nález podezřelého předmětu**

Podezřelým předmětem se rozumí každý předmět, u něhož umístění, účel, původ, vnější forma, majitel nebo jiné okolnosti jeho výskytu nejsou známy nebo jsou podezřelé, a který by mohl být nástražným výbušným systémem. Vyhodnocení předmětu jako podezřelého je značně subjektivní záležitostí, kdy na nálezce může působit celá řada vlivů. Přestože se ve většině případů jedná o předmět neškodný, nelze ani tuto hrozbu podceňovat a je nutné vždy povolat policejní odborníky. Speciálním případem podezřelého předmětu jsou podezřelé poštovní zásilky.

- **nález nástražného výbušného systému**

Nástražný výbušný systém je systém tvořený výbušným předmětem, výbušnou nebo zápalnou látkou nebo pyrotechnickým prostředkem a funkčními prvky iniciace. Je schopen vyvolat za určitých, předem

stanovených podmínek, výbuchový účinek či ložisko požáru. Bývá zpravidla ukryt v obalu nebo má takovou vnější formu, která skrývá pravý účel předmětu. Může mít různou velikost, tvar a složitost, může být implantován jako součást běžného vybavení objektu nebo může být volně uložen v přístupném prostoru a na první pohled je zřejmé, že se jedná o nástražný výbušný systém.

- **výbuch v objektu nebo jeho okolí**

Po výbuchu v objektu nebo jeho okolí je nutné si uvědomit, že může dojít k další explozi, ať již přítomností dosud nevybuchlých zbytků výbušné látky, iniciací další bomby, nebo vlivem úniku výbušných látek a směsí z poškozených inženýrských sítí. Další rizika představují statická narušení objektů nebo jejich částí.⁵²⁾

1.5.5.2. Činnost při vzniku ohrožení pomocí výbušnin

Pro všechny stupně ohrožení pomocí výbušnin je stanovena řada doporučených činností a naopak i druhy činnosti nevhodné či nebezpečné. Každá osoba, která se v ohroženém objektu nachází by tyto druhy činností měla znát:

Co dělat:

- Zachovej klid, jednej rychle a rozhodně.
- Co nejrychleji získej pravdivé informace o situaci.
- V případě potřeby zavolej specializovanou pomoc – policii, hasiče, záchrannou službu.
- Hned, jak je to možné, informuj nadřízeného.

⁵²⁾ Srov. čl. 1 In Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 2/2003, kterým se vydávají zásady postupu v případě hrozby umístění, nebo umístění nástražného výbušného systému v objektu
Srov. Katalogový soubor typové činnosti IZS při společném zásahu In č. j. PO 189-5/IZS-2006

- Ihned informuj bezpečnostního pracovníka (vedoucího objektu).
- Do převzetí řízení vzniklé situace odpovědným pracovníkem postupuj podle platných směrnic.
- Shromazďuj další dostupné informace o vývoji vzniklé situace.
- K představitelům médií se chovej přátelsky.
- Reportéry identifikuj a odkaž je na tiskového zástupce organizace.

Co nedělat:

- Nečekej, až krize sama skončí – nestane se tak.
- Neřeš situaci sám.
- Nešiš paniku a sám jí nepodléhej.
- Pokud se na to necítíš, předej řízení vzniklé situace na svém úseku někomu jinému.
- Představitelům médií nepředávej žádné informace o situaci.
- Nedovol nikomu fotit či filmovat v objektu v průběhu řešení situace (s výjimkou pracovníků policie či záchranných služeb).
- Pokud je to možné, nedovol reportérům dělat interview s pracovníky objektu.
- Nikdy nic reportérům neslibuj.⁵³⁾

1.5.5.3. Činnost při hrozbě použití výbušných látek a předmětů

Při hrozbě výbuchem jsou prováděná opatření nejméně jasná a nejvíce variabilní. Jejich rozsah je závislý na rozhodnutí velitele zasahující policejní skupiny. Dobrou spoluprací managementu a zaměstnanců organizace se zasahujícími službami je možno dosáhnout minimálního omezení provozu organizace. Pro tuto spolupráci je nutné mít vypracován Havarijní plán objektu a všichni zaměstnanci v objektu musí

⁵³⁾ Srov. čl. 2 Opatření pro případ umístění NVS v objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice In Pokyn ředitele Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice č. j. ORPT-202/OV-2002

být seznámeni s jeho obsahem, zejména s tím, jak postupovat, aby nedošlo ke ztrátám na životech a zdraví osob a velkým škodám na majetku.⁵⁴⁾

1.5.5.4. Činnost při nálezu podezřelého předmětu nebo bomby

Při nálezů podezřelého předmětu nebo bomby je nutné postupovat tak, aby činností nebo naopak nečinností nálezce nebyly ohroženy žádné osoby. Ohrožený prostor stanovuje policejní pyrotechnik odhadem podle velikosti nalezeného předmětu, proto je nutné většinou vyklidit nejen část objektu, kde byl nález učiněn, ale i sousední prostory (místnosti, chodby, apod.).

Pro nálezce (příp. bezpečnostního pracovníka) platí následující zásady:

- s nálezem je zakázáno jakkoli manipulovat;
- o nálezů ihned informovat vedení organizace a bezpečnostního pracovníka;
- vyrozumět policii (povolat pyrotechnika);
- vyčkat příjezdu policie, předat jí plány objektu a upřesnit místo nálezů;
- podle pokynů policie provést případnou evakuaci zaměstnanců z objektu nebo jeho určené části (podle Evakuačního plánu pro případ požáru);
- napomáhat policii při transportu předmětu ven z objektu;
- ustanovit vyhledávací skupinu, která společně s policií prohledá místa dalších možných uložení výbušných předmětů.⁵⁵⁾

1.5.5.5. Činnost po výbuchu v objektu nebo jeho okolí

Činnost na místě výbuchu je velice riziková. Může hrozit zřícení části objektu, požár, další výbuch dosud nevybuchlých částí náložů nebo jiných výbušných látek apod.

⁵⁴⁾ Srov. čl. 2 In Havarijní plán objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice č. j. ORPT-457/OV-2005

⁵⁵⁾ Srov. čl. 3 In Havarijní plán objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice č. j. ORPT-457/OV-2005

Vzniká panika a mnoho lidí propadá hysterii, zejména při pohledu na oběti výbuchu. V této situaci není místo na hrdinství. Při řízení činnosti na místě exploze je potřeba zachovat chladnou rozvahu. Nepřibližovat se k centru výbuchu s výjimkou záchrany lidí zraněných výbuchem, hašení vzniklého požáru či odstranění dalších hrozících rizik. Odborné práce přenechat profesionálům z řad policie, hasičského záchranného sboru a záchranné služby. Podle jejich pokynů spolupracovat při zamezení dalších škod.⁵⁶⁾

1.5.6. Opatření ke zvýšení úrovně bezpečnosti objektů a zvýšení připravenosti

k reagování na mimořádné události

Ke zvýšení úrovně bezpečnosti objektů, zvýšení připravenosti k reagování na mimořádné události a přijímání jednotných bezpečnostních opatření při hrozbě vzniku krizové situace jsou stanoveny čtyři stupně bezpečnostní ochrany objektu:

Stupeň I. – se aplikuje v případě možného ohrožení teroristickou nebo jinou aktivitou proti chráněným objektům, přičemž podstatu a rozsah těchto hrozeb nelze předpovědět. Vyhláší se k zvýšení úrovně bezpečnostní připravenosti na mimořádné události. Po vyhlášení se provádí opatření zahrnující:

- kontrolu aktuálnosti a reálnosti zpracované dokumentace se zaměřením na havarijní a krizové plány, zabezpečení ukrytí a evakuace osazenstva objektů a ochranu předmětů chráněného zájmu;
- proškolení všech zaměstnanců k problematice přijímaných opatření, k činnosti po vyhlášení varovných signálů, k potřebě zvýšené ostražitosti apod.;
- zvýšení pozornosti a důslednosti pracovníků ostrahy objektu při realizaci režimových opatření ke vstupu a vjezdu do objektu, zvýšené sledování

⁵⁶⁾ Srov. čl. 4 In Havarijní plán objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice č. j. ORPT-457/OV-2005

rizikových míst průniku do objektu a ochrany předmětů chráněných zájmů, zvýšení četnosti vnitřních a vnějších obchůzek objektu;

- prověření funkčnosti EZS, realizace režimových opatření v budovách a prostorech, které nejsou pravidelně používány a zamezení volného přístupu do nich;
- zvýšení kontrol výkonu ostrahy objektu a přijímání adekvátních opatření k okamžitému odstranění zjištěných nedostatků;
- omezení počtu vstupů a vjezdů do objektu;
- kontrolu došlých zásilek s ohledem na jejich obsah apod.

Stupeň II. – se aplikuje v návaznosti na předchozí události, vzhledem ke zvýšené hrozbě teroristických nebo jiných aktivit namířených proti chráněným objektům. Vyhláší se, když hrozba roste a lze ji lépe předvídat. Realizují se zejména tato opatření:

- zabezpečení trvalé dosažitelnosti bezpečnostního pracovníka, který je zodpovědný za realizaci bezpečnostních opatření havarijního a krizového plánu objektu a nezbytného počtu dalších pracovníků, potřebných k zabezpečení těchto opatření;
- zabezpečení pravidelných kontrol a prohlídek budov, místností a prostorů v objektu, které nejsou pravidelně používány a střeženy;
- zabezpečení provádění prohlídek objektů a jejich okolí na začátku a na konci pracovní doby se zaměřením na výskyt podezřelých předmětů;
- vymezení bezpečnostní zóny po obvodu objektu, ve které je zabezpečeno monitorování pohybu a parkování vozidel a zamezeno ukládání předmětů (krabic, beden, popelnic a dalších nádob).

Stupeň III. – se aplikuje v případě vzniku reálné hrozby nebo když jsou získány zpravodajské informace naznačující, že hrozba proti chráněným objektům

je bezprostředně možná. K zvýšení úrovně bezpečnosti a připravenosti se realizují adekvátní opatření, která zahrnují zejména:

- zabezpečení trvalé přítomnosti bezpečnostního pracovníka, který je zodpovědný za realizaci bezpečnostních opatření havarijního a krizového plánu objektu a nezbytného počtu dalších pracovníků, potřebných k zabezpečení těchto opatření;
- zabezpečení zřízení šikan a nájezdových ramp pro kontrolu vozidel nebo omezení vjezdu cizích vozidel vjíždějících do objektu;
- důslednou prohlídku vozidel vjíždějících do objektu a zavazadel (balíčků, schránek apod.) vnášených do objektu;
- přijetí dalších opatření přesahujících možnosti organizace, jako je posílení ochrany objektů silami a prostředky policie či armády, prověření a zabezpečení náhradních zdrojů zásobování energií, vodou, ověření realizace plánů ukrytí a evakuace, ověření aktivace náhradních pracovišť apod.

Stupeň IV. – se aplikuje v případě přímého ohrožení chráněných objektů nebo uskutečnění útoku na chráněný objekt. Ke zvýšení úrovně bezpečnosti a připravenosti se realizují zejména tyto opatření:

- zabezpečení evakuace osob z objektu;
- plnění úkolů a opatření stanovených Ústředním krizovým štábem a Bezpečnostní radou státu.⁵⁷⁾

⁵⁷⁾ Srov. Instrukce pro vyhlášení jednotlivých stupňů bezpečnostní ochrany důležitých objektů
In Usnesení Bezpečnostní rady státu č. 260 ze dne 22. ledna 2002

2. Cíl práce a hypotézy

Zhodnotit stav a míru připravenosti řadových policistů, středního managementu Policie ČR, řešit a řídit činnost policie při vzniku mimořádné události, popřípadě krizové situace, na úseku bezpečnostní ochrany objektů.

2.1. Cíle práce

- 1) Zjistit, zda policisté mají představu o řešení mimořádných událostí a jejich druzích.
- 2) Zjistit, zda policisté dokáží řešit vzniklou mimořádnou událost.
- 3) Zjistit, zda policejní management je připraven koordinovat a řídit činnost policistů při mimořádné události na úrovni řízení okresu a základních útvech.

3. Metodika

3.1. Metodický postup

Pro vyhodnocení a komparaci byla použita kvantitativní analýza dat získaných z dotazníku (viz příloha č. 1), který byl zpracován pro účely této bakalářské práce. Objektem kvantitativní analýzy byla data získaná z provedeného dotazníkového průzkumu v teritoriu Okresního ředitelství Policie ČR v Prachaticích.

Při analýze dat byly zjištěny počty respondentů u vybraných témat. Zjištěné výsledky byly zpracovány, porovnány a část z nich byla zpracována do grafů.

3.2. Charakteristika výzkumného souboru

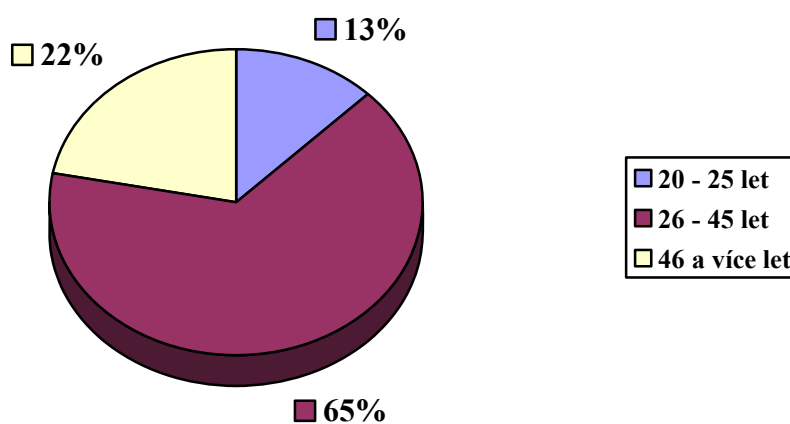
Byl proveden rozbor názorů policistů okresu Prachatice (základních útvarů a středního managementu – celkem 96 policistů).

4. Výsledky

Bylo distribuováno 120 dotazníků a vrátilo se 96, což je 80 %. Ze základních útvarů se z 75 dotazníků vrátilo 62, tj. 65 % z celkového počtu, a z okresního ředitelství pak ze 45 dotazníků, bylo vráceno 34 dotazníků, tj. 35 % z celkového počtu.

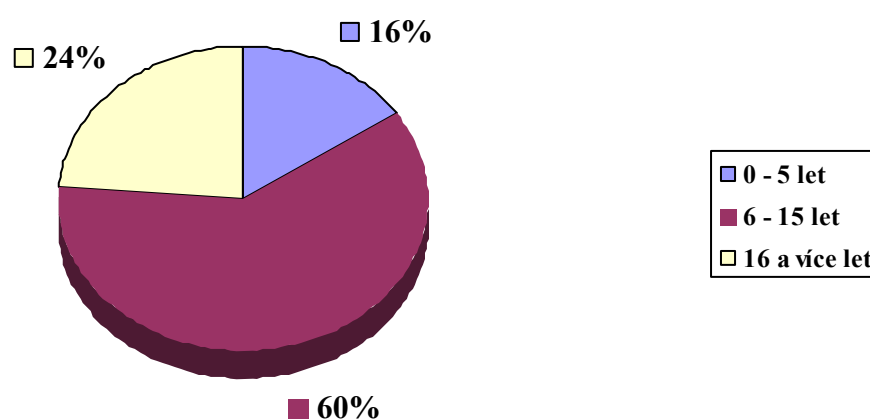
V první části dotazníku byla zjišťována některá sociologická data zkoumaného souboru, které tvořila: věková skladba respondentů, pohlaví, útvar, kde respondenti slouží, délka služby, pracovní zařazení a podíl výkonu funkce respondentů na bezpečnostní ochraně objektů.

Věkovou skupinu 20 – 25 let tvořilo 12 respondentů, což je 13 % z celkového počtu, nejsilněji zastoupená věková skupina 26 – 45 let čítala 63 respondentů, což je 66 % a věková skupina 46 a více let pak tvořila 21 respondentů, což je 21 % z celkového počtu respondentů (viz graf č. 1).

graf č. 1 – Věková kategorie respondentů
zdroj: vlastní výzkum

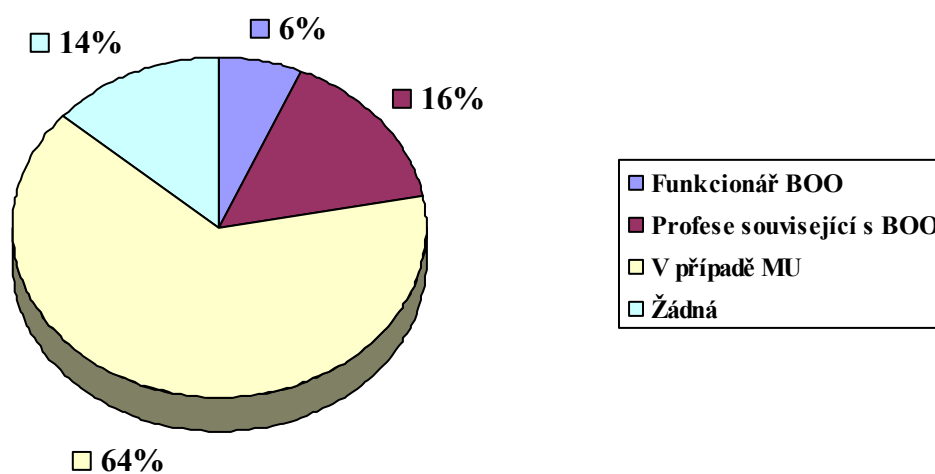
Výzkumu se zúčastnilo 11 žen, tj. 11 % z celkového počtu respondentů a 85 mužů, tj. 89 % z celkového počtu respondentů. Dále byla zjišťována délka služby respondentů, bylo zjištěno, že kategorie 0 – 5 let délky služby se výzkumu zúčastnilo celkem 58 respondentů, což činí 60 % z celkového počtu a v kategorii 16 a více let délky služby se zúčastnilo celkem 23 respondentů, což je 24 % z celkového počtu (viz graf č. 2).

graf č. 2 – Délka služby respondentů
zdroj: vlastní výzkum

Další sledovanou kategorií je pracovní zařazení respondentů. Bylo zjištěno, že 79 respondentů je zařazeno ve funkci policisty vykonávajícího základní úkony při odhalování trestné činnosti a přestupků a úkony v dopravě (obvodní oddělení, dopravní inspektorát), což je 82 % z celkového počtu respondentů. Dále bylo zjištěno, že 14 respondentů je zařazeno ve funkci středního managementu, a to vedoucí jednotlivých organizačních článků (vedoucí, zástupci vedoucích), což je 15 % respondentů z celkového počtu respondentů a 3 respondenti jsou zařazeni ve funkci vyššího managementu (ředitel, zástupce ředitele, velitel služby), tj. 3 % z celkového počtu respondentů. Celkem 6 respondentů plní pracovní úkoly v souvislosti

s bezpečnostní ochranou objektů jako funkcionář BOO⁵⁸⁾, tj. 6 % z celkového počtu respondentů. 15 respondentů má pracovní zařazení související s bezpečnostní ochranou objektů, což je 16 % z celkového počtu respondentů. 62 respondentů plní úkoly spojené s bezpečnostní ochranou objektů v případě mimořádné události, což je 65 % z celkového počtu respondentů. 13 respondentů nemá žádný podíl na bezpečnostní ochraně objektů, což je 13 % z celkového počtu respondentů (viz graf č. 3).

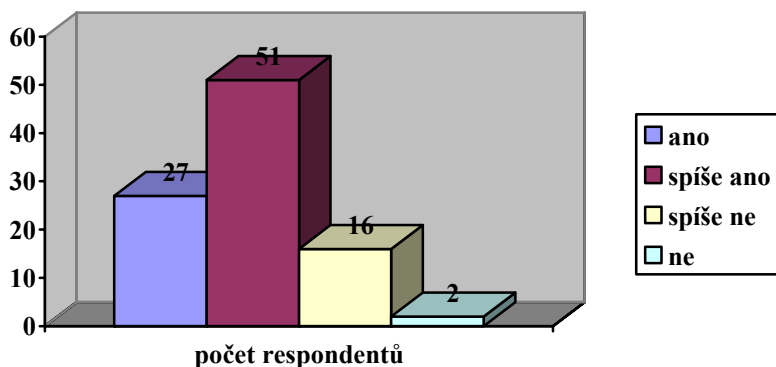

graf č. 3 – Podíl respondentů na bezpečnostní ochraně objektů
zdroj: vlastní výzkum

⁵⁸⁾ BOO - Bezpečnostní ochrana objektů (dále jen BOO)

Druhá část dotazníku tvoří odpovědi na jednotlivé otázky, ze kterých je provedeno následné vyhodnocení dotazníku.

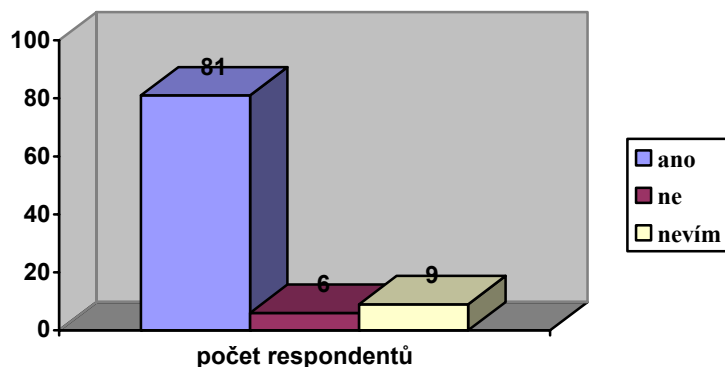
Bylo zjištěno, že školení k BOO 1x ročně považuje za dostačující 78 respondentů, což je 81 % (ano, spíše ano). Jako méně dostačující nebo nedostačující označilo 18 respondentů, což je 19 % z celkového počtu respondentů (viz graf č. 4).

graf č. 4 – Školení k BOO

zdroj: vlastní výzkum

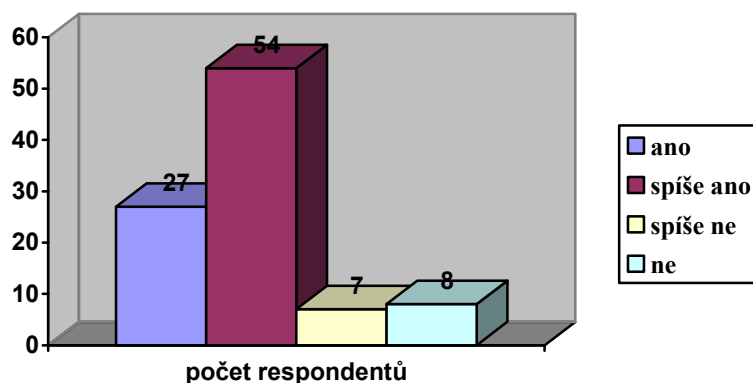
S dokumentací k BOO bylo seznámeno 81 respondentů, což je 84 % (ano, spíše ano), 6 respondentů, což je 7 %, uvedlo, že s dokumentací k BOO seznámeno nebylo, 9 respondentů, což je 9 %, uvedlo, že neví, zda bylo s dokumentací seznámeno (viz graf č. 5).

graf č. 5 – Seznámení s dokumentací k BOO

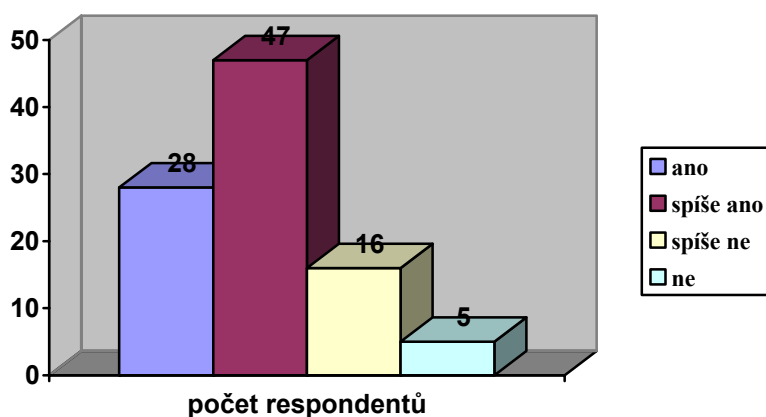
zdroj: vlastní výzkum

81 respondentů, což je 84 % (ano, spíše ano) souhlasilo, že by se dle této dokumentace k BOO dalo postupovat. Jako nevyhovující tuto dokumentaci označilo 15 respondentů, což je 16 % z celkového počtu respondentů (viz graf č. 6).

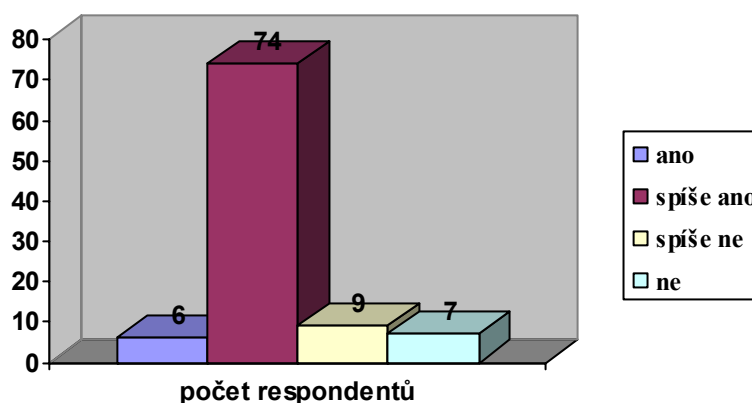
graf č. 6 – Postupování dle dokumentace k BOO
zdroj: vlastní výzkum

75 respondentů, což je 78 % (ano, spíše ano) označilo technické prostředky jako nejdůležitější součást zajištění kvalitního zabezpečení objektu. 21 respondentů, což je 22 % z celkového počtu respondentů, technické zabezpečení nepovažuje v zajištění bezpečnosti objektů za důležité (viz graf č. 7).

graf č. 7 – Důležitost zajištění zabezpečení BOO
zdroj: vlastní výzkum

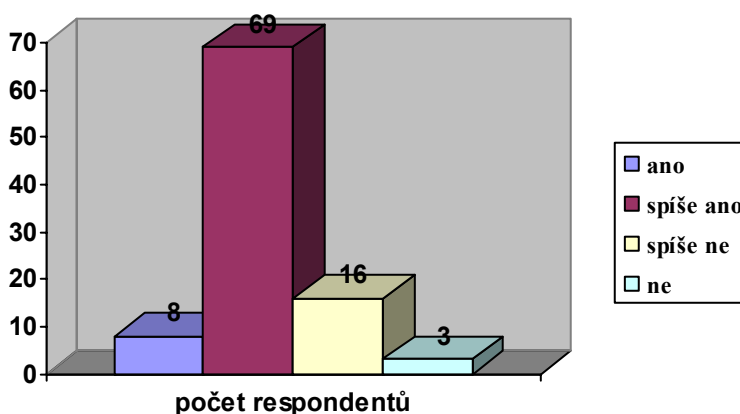
80 respondentů, což je 83 % (ano, spíše ano), uvedlo, že osobám podílejícím se na BOO je vytvářen dostatečný prostor pro jejich činnost. Pouze 16 respondentů, což je 17 % z celkového počtu respondentů, označilo stávající podmínky za nedostačující (viz graf č. 8).

graf č. 8 – Zajištění dostatečného prostoru osobám podílejícím se na BOO

zdroj: vlastní výzkum

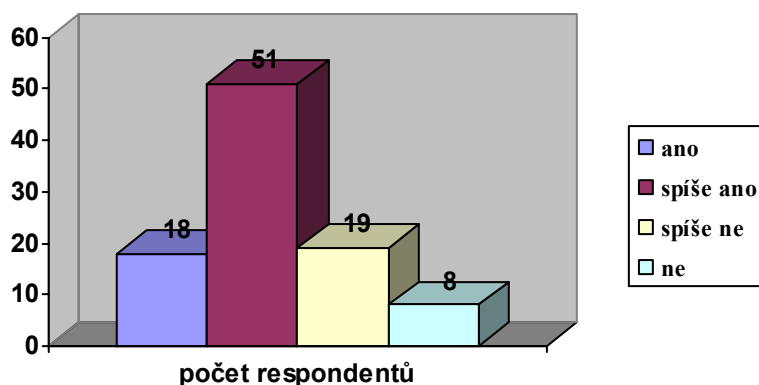
Jako prioritu srovnatelnou se zajištěním výkonu služby Policie ČR vidí zabezpečení objektu 77 respondentů, což je 80 % (ano, spíše ano) z celkového počtu. 19 respondentů, což je 20 % z celkového počtu, v zabezpečení objektu prioritu nevidí (viz graf č. 9).

graf č. 9 – Zabezpečení objektu jako priorita výkonu služby Policie ČR

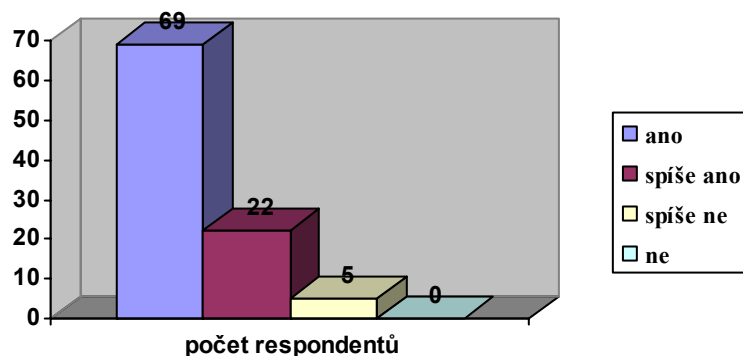
zdroj: vlastní výzkum

Jako bezpečné objekty vidí své služebny 69 respondentů, což je 72 % (ano, spíše ano) respondentů. Jako nevyhovující v oblasti zabezpečení policejní služebny vidí 27 policistů, což je 28 % z celkového počtu respondentů (viz graf č. 10).

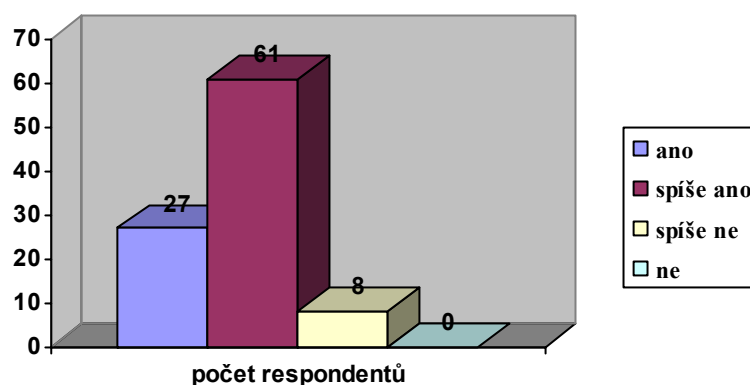
graf č. 10 – Bezpečnost objektů u Policie ČR
zdroj: vlastní výzkum

Zajištění života a zdraví, zajištění zbraní a střeliva, utajované informace a zajištění majetku a techniky uvnitř objektu vidí jako prioritu 91 respondentů, což je 95 % (ano, spíše ano). 5 respondentů, což jsou 4 % z celkového počtu respondentů, v tomto pořadí důležitosti prioritu chráněného zájmu nevidí (viz graf č. 11).

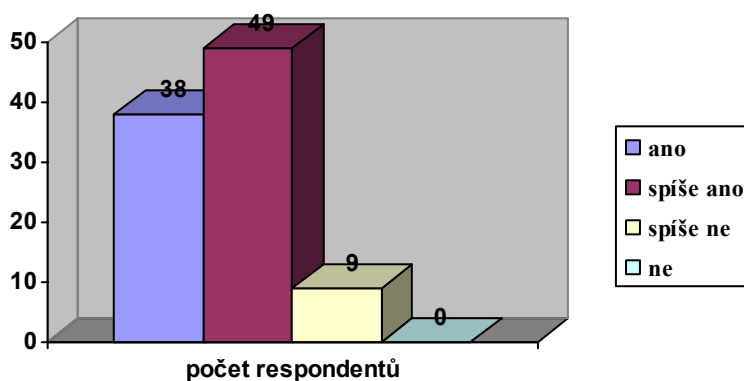
graf č. 11 – Priority chráněného zájmu
zdroj: vlastní výzkum

O způsobech a možnostech řešení mimořádných událostí má představu 88 respondentů, což je 92 % (ano, spíše ano) z celkového počtu respondentů. 8 respondentů, což je 8 %, uvedlo, že nemá představu, jak by tyto mimořádné situace řešilo (viz graf č. 12).

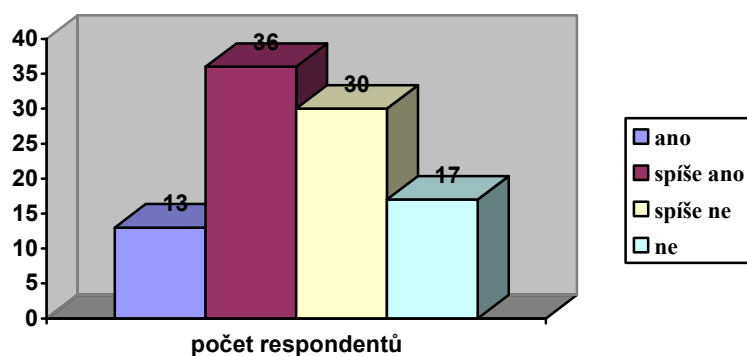
graf č. 12 – Představa o způsobu a řešení mimořádné události
zdroj: vlastní výzkum

Dodržování režimových opatření ze strany policistů, uvedlo 87 respondentů, což je 91 % (ano, spíše ano) z celkového počtu respondentů, že režimová opatření jsou dodržována. 9 respondentů, což je 9 % z celkového počtu uvedlo, že režimová opatření se nedodržují (viz graf č. 13).

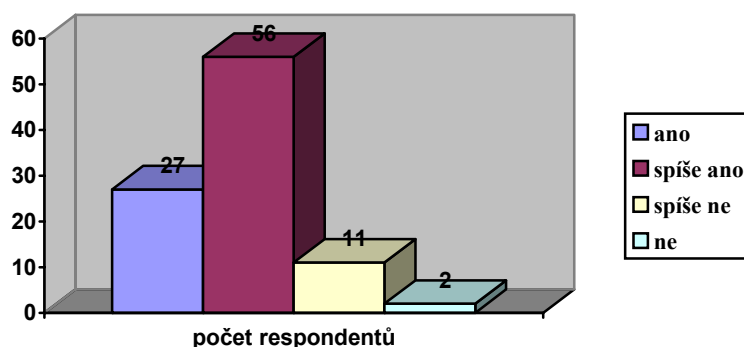
graf č. 13 – Dodržování režimových opatření
zdroj: vlastní výzkum

Pouze 49 respondentů, což je 51 % (ano, spíše ano), uvedlo, že na jejich pracovištích jsou zjištěné závady a nedostatky odstraňovány včas. 47 respondentů, což je 49 % uvedlo, že tyto závady odstraňovány nejsou odstraňovány včas a vyčerpávajícím způsobem (viz graf č. 14).

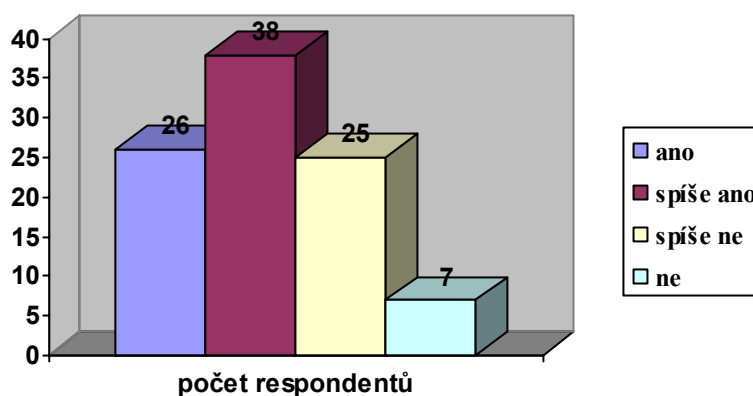
graf č. 14 – Odstraňování závad a nedostatků v zabezpečení objektu
zdroj: vlastní výzkum

Dále bylo zjištěno, že v objektech Okresního ředitelství Policie ČR Prachatice jsou technické prostředky rozmístěny na potřebných místech a jsou plnohodnotně využívány. Toto uvedlo 83 respondentů, což je 86 % (ano, spíše ano) z celkového počtu respondentů. 13 respondentů, což je 14 % z celkového počtu, uvedlo, že technické prostředky nejsou rozmístěny na potřebných místech v objektu a nejsou plnohodnotně využívány (viz graf č. 15).

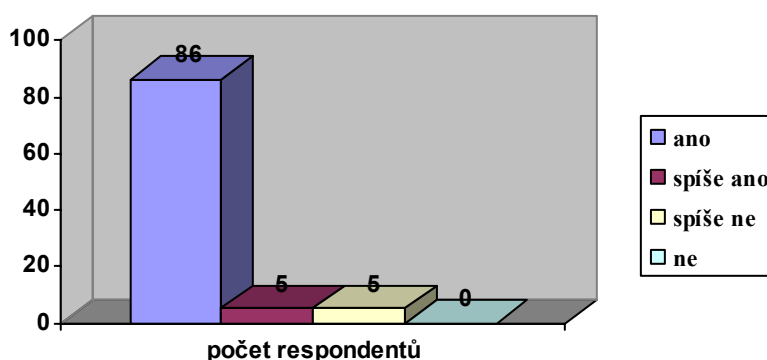
graf č. 15 – Rozmístění a využití technických prostředků
zdroj: vlastní výzkum

Znalosti v BOO a řešení mimořádných událostí v praxi umí aplikovat 64 respondentů, což je 67 % (ano, spíše ano) z celkového počtu respondentů. 32 respondentů, což je 33 % z celkového počtu respondentů by své znalosti v BOO v praxi a při řešení mimořádných události neumělo aplikovat (viz graf č. 16).

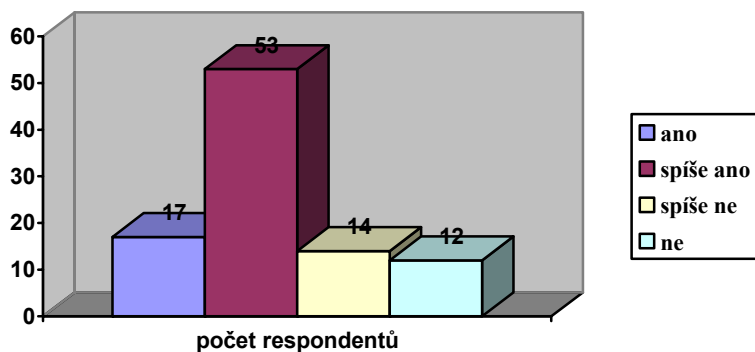
graf č. 16 – Aplikace znalostí BOO při řešení mimořádných událostí
zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentů, tj. 91, což je 95 % (ano, spíše ano), uvedlo, že je dostatečně podchycen vstup a pohyb oprávněných a neoprávněných osob a vjezd vozidel do objektu. Pouze 5 respondentů, což je 5 % z celkového počtu respondentů, označilo, že není dostatečně podchycen vstup a vjezd do objektu (viz graf č. 17).

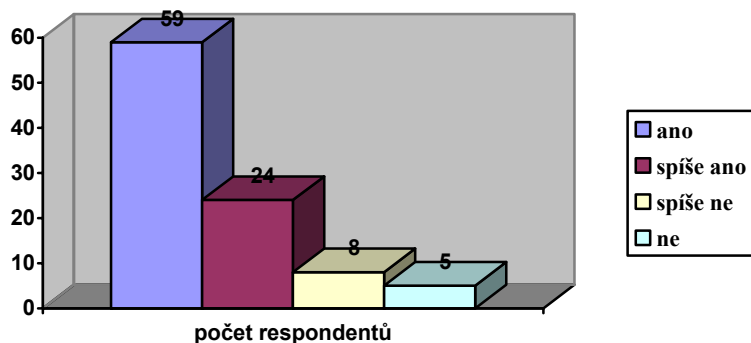
graf č. 17 – Podchycení oprávněnosti vstupu a vjezdu do objektu
zdroj: vlastní výzkum

70 respondentů, což je 73 % (ano, spíše ano), uvedlo, že policejní management je schopen koordinovat a řídit podřízené při mimořádných událostech. 26 respondentů, což je 27 % z celkového počtu respondentů, si naopak myslí, že policejní management není schopen koordinovat a řídit podřízené na úrovni okresu a základních útvarů (viz graf č. 18).

graf č. 18 – Schopnost policejního managementu koordinace a řízení při mimořádné události
zdroj: vlastní výzkum

Bylo zjištěno, že 83 respondentů, což je 86 % (ano, spíše ano), uvedlo, že ze strany nadřízených je věnována dostatečná pozornost řešení mimořádných událostí a problematice BOO. 13 respondentů, což je 14 % z celkového počtu respondentů, uvádí, že této problematice dostatečně věnována pozornost není (viz graf č. 19).

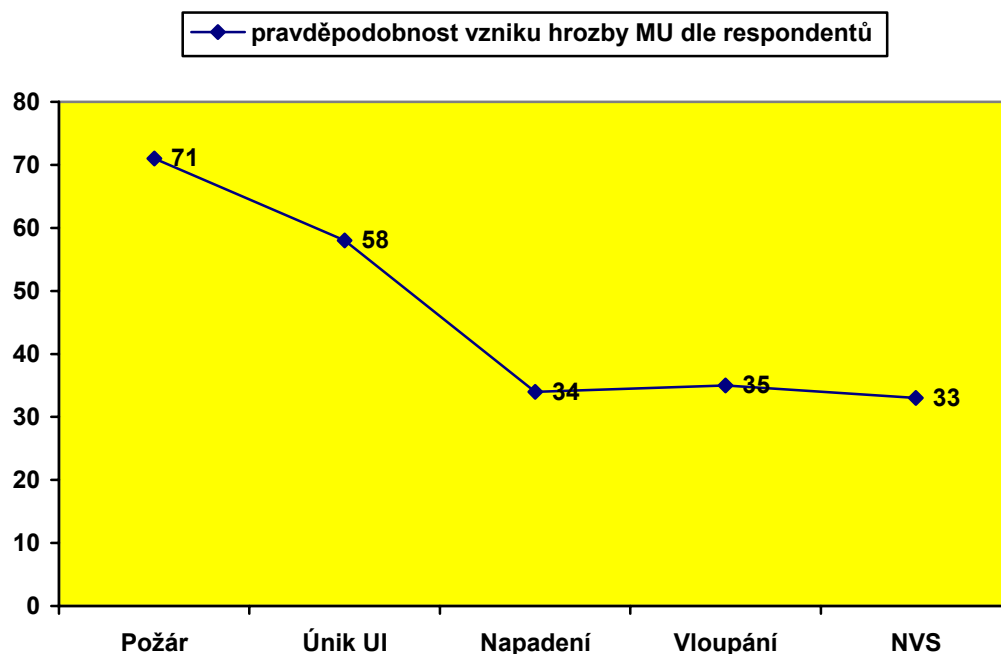

graf č. 19 – Věnování dostatečné pozornosti nadřízených řešení mimořádných událostí a problematice BOO
zdroj: vlastní výzkum

U níže uvedených mimořádných událostí respondenti označili v pořadí 1 – 5 (1 – největší hrozba, 5 – nejnižší hrozba) pravděpodobnost vzniku hrozby u objektů Policie ČR na základních útvarech a Okresním ředitelství Policie ČR Prachatice (viz tabulka č. 1 a graf č. 20).

tabulka č. 1 – Pravděpodobnost vzniku hrozby v pořadí 1 – 5 dle jednotlivých mimořádných událostí a názorů respondentů

	1	2	3	4	5
Požár	71	12	5	3	5
Únik utajovaných informací	12	58	15	2	9
Napadení osazenstva objektu	4	7	21	35	29
Vloupání do objektu	3	9	34	30	20
Umístění NVS	6	10	21	26	33

graf č. 20 - Pravděpodobnost vzniku hrozby MU dle respondentů
zdroj: vlastní výzkum

5. Diskuse

V současné době, kdy se hrozba terorismu dostává na denní pořádek a teroristické útoky jsou stále častější a brutálnější, si musíme zvyknout na to, že výjimkou nebude ani naše území. Proto je potřeba být připraven. Nejdůležitější je prevence, neboť kdo je připraven, nemůže být zaskočen a překvapen. Před teroristickými útoky je nutné se chránit neustále a za pomoci všech dostupných prostředků. Využívat nových vědomostí a informací, nepodceňovat maličkosti a ochranu objektů stále zdokonalovat. Jen tak lze uspět v boji na tomto poli.

Bezpečnostní ochrana objektů je důležitou součástí bezpečnostní problematiky, se kterou se mnohé organizace setkávají při své činnosti. Nejedná se o problematiku novou, pouze se v posledních letech změnil přístup k ní.

Ochrana objektu musí vycházet z určité filosofie a musí být organizována podle průběžně aktualizovaného plánu. Plán bezpečnostní ochrany objektu se vypracovává na základě podmínek, v nichž se objekt nachází, na základě jeho funkce, významu a řady dalších aspektů.

Základem úspěšné ochrany je vždy znalost protivníka. Je nutné mít přehled o jeho možnostech, schopnostech, cílech, strategii, taktice a metodách. To platí zejména v oblasti ochrany před terorismem. Zajištění dostatečného množství kvalitních informací a jejich kvalifikované vyhodnocení je pro vypracování úspěšného plánu ochrany nezbytným předpokladem. Na základě informací si pak zpracovatel plánu může odpovědět na otázky, podstatné pro jeho přípravu. Proces shromažďování informací je prakticky nekonečný a vyžaduje kromě kvalitních zdrojů zpráv i jejich dobrou analýzu a správnou interpretaci.

K prostředkům, se kterými lze při bezpečnostní ochraně disponovat, patří mechanické a technické prostředky, fyzická ochrana a režimová opatření.

Volba správné metody ochrany zahrnuje i ekonomické aspekty. Taktika i prostředky ochrany musí vždy vycházet z úrovně hrozby, tzn. z úrovně nebezpečí, které hrozí. Nadhodnocení nebezpečí s sebou nese zvýšené finanční náklady, plýtvání lidskými silami a časem. Podhodnocení naopak může mít za následek smrt a zranění lidí i obrovské finanční a materiálové ztráty. Z toho vyplývá, že plán musí mimo cílů a úrovně hrozby analyzovat i potřebný systém dostatečných ochranných opatření tak, aby jejich realizace odradila případné útočníky a ochránila životy osob i vlastní organizaci, a to za cenu odpovídajících finančních nákladů.

Velmi důležitou součástí plánu je systém řízení nutných opatření v případě hrozby nebo realizace útoku na objekt. V tomto systému musí být určeny osoby, které odpovídají za řízení průběhu ochrany a obrany objektu. Tyto osoby musí mít potřebné vlastnosti a schopnosti, nutné pro řízení a rozhodování v krizových situacích, zejména schopnost rychle a jednoznačně se rozhodnout a nést osobní odpovědnost.

Osoby odpovědné za realizaci plánu ochrany je třeba v pravidelných intervalech školit a připravovat. Příprava by měla zahrnovat i analýzy známých případů napadení a samostatné řešení modelových situací.

Z odpovědí je patrné, že policisté základních útvarů dokážou řešit mimořádné události, neboť role Policie ČR při mimořádné události, např. dopravní nehodě vyplývá z jejich náplně práce. V situacích, kdy je velitelem zásahu hasič, Policie ČR vykonává činnost spojenou s bezpečností v provozu. Policisté základních útvarů jsou seznamováni s možnými nebezpečími v daných lokalitách, např. únik čpavku ze zimního stadionu, jaká bude jejich činnost na místě mimořádné události. Myslím si však, že by se měly provádět modelová cvičení, aby policisté základních útvarů byli schopni aplikovat teoretické znalosti do praxe. Z výsledků v dotazníku je patrné, že policisté mají nějaké znalosti v oblasti bezpečnostní ochrany objektu a při řešení mimořádných událostí, ale ne všichni je umí aplikovat v praxi. Bezpečnostní ochrana

objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice je pro policisty pouze okrajovou záležitostí, protože pro jiné úkoly nemají pro tuto problematiku dostatek času.

Jednoznačně se dá říci, že policisté mají představu o způsobech a možnostech řešení mimořádných událostí. Při výkonu svých služebních povinností se policisté často setkávají se situacemi, které lze nazvat mimořádnými událostmi, např. hromadné dopravní nehody, živelní katastrofy. Déle sloužící policisté jsou schopni na tyto situace mnohem lépe reagovat, a to z důvodu svých služebních zkušeností a praxe. Při těchto činnostech dochází k součinnosti a předávání si důležitých informací mezi všemi složkami integrovaného záchranného systému.

Z vyplněného dotazníku vyplývá, že policejní management Okresního ředitelství Policie ČR Prachatice na úrovni okresu a základních útvarů je, dle názorů respondentů, schopen koordinovat a řídit podřízené při mimořádných událostech nebo krizových situacích. Já jsem však toho názoru, že management na úrovni řízení okresu veškeré záležitosti řeší nárazově. Z velké části se nepředpokládá, že by nějaká mimořádná nebo krizová situace vůbec nastala. Proto je v oblasti krizového řízení na úrovni okresu k této problematice takto přistupováno. Nutno podotknout, že objekt Okresního ředitelství Policie ČR Prachatice se do současné doby nestal terčem žádného ohrožení, proto je můj názor pouze subjektivní a vychází z mého pohledu.

Činnost v oblasti krizového řízení jsem vykonávala po dobu dvou let, proto se domnívám, že se v této oblasti veškeré záležitosti řeší operativně. Jsou vyhotoveny dokumentace, havarijní plány, krizové plány, ale činnost spočívá pouze v jejich aktualizaci. Nemyslím si, že krizové řízení na úrovni okresu by něco mohlo změnit. To vše by mělo přijít z vyšších pozic. Potřebná je aktualizace legislativy zejména v oblasti bezpečnostní ochrany objektů. V současné době se stále vychází z již zrušených norem, přesto jediných v této oblasti.

V prosinci 2006 jsem absolvovala týdenní stáž v SRN na GPI Freyung (Grenzpolizeiinspektion - Oblastní ředitelství Policie). V průběhu stáže jsem zjistila, že se zde problematikou krizového řízení policie nezabývá. Z tohoto důvodu mi bylo umožněno setkat se s krizovým pracovníkem Zemského úřadu ve Freyungu, který má celou tuto problematiku v náplni své činnosti. Na Zemském úřadě ve Freyungu je dislokované operační středisko dobrovolných hasičů, kde v případě potřeby zasedá krizový štáb. Odtud jsou všechny mimořádné události řešeny v součinnosti s pracovníkem krizového řízení. Policie zajišťuje výkon v oblasti veřejného pořádku.

Významem této práce je, že se na základě vyhodnocení „dotazníkového průzkumu“ pokouší ukázat, jaké mohou nastat situace v oblasti ochrany objektů a jaké jsou názory příslušníků Policie ČR okresu Prachatice na tuto problematiku. Dále byl učiněn pokus o vyhodnocení úrovně znalostí a jejich aplikace do praxe.

Práce by mohla být využita jako metodická pomůcka pro práci středního managementu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice v oblasti ochrany objektů.

Problematikou bezpečnostní ochrany objektů se dosud nikdo nezabýval, nebyl proveden žádný výzkum k této problematice. Z tohoto důvodu lze získání dat z dotazníkového průzkumu u policistů okresu Prachatice považovat za informativní. Výsledky datového průzkumu by mohly sloužit jako základ k provedení další hlubší analýzy, např. v magisterské diplomové práci. Získaná data z provedeného dotazníkového průzkumu nelze zobecnit. V této fázi mají pouze informativní hodnotu.

6. Závěr

Prvním cílem práce bylo zjistit, zda policisté mají představu o řešení mimořádných událostí a zda jsou schopni tyto aplikovat v praxi. Bylo zjištěno, že policisté mají představu o řešení mimořádných událostí, ale ne všichni jsou schopni je aplikovat v praxi.

Cíl práce byl splněn.

Druhým cílem práce bylo zjistit, zda policisté dokáží řešit vzniklé mimořádné události. Bylo zjištěno, že policisté dokáží řešit vzniklé mimořádné události, neboť činnost v této oblasti je jejich pracovní náplní.

Cíl práce byl splněn.

Třetím cílem práce bylo zjistit, zda je policejní management připraven koordinovat a řídit činnost policistů při mimořádné události na úrovni řízení okresu a základních útvech. Bylo zjištěno, že policejní management je schopen koordinovat a řídit podřízené při mimořádných událostech nebo krizových situacích.

Cíl práce byl splněn.

Závěrem lze tedy shrnout, že cíle práce byly splněny. Je však nutné podotknout, že řadoví policisté a střední policejní management se do současné doby aktivně zúčastnili řešení jediné mimořádné události, a to v roce 2002, kdy na okrese Prachatice došlo k povodním na řece Blanici. Z tohoto důvodu jsou závěry dotazníkového průzkumu víceméně informativní a shrnují názory řadových policistů a středního managementu na řešení mimořádných událostí.

7. Seznam použité literatury

1. Bezpečnostní odbor MV, Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 9/2002, kterým se vydávají zásady pro provádění ostrahy objektů a další pomůcky pro zpracování dokumentace.
2. BIS, RSS aktuální sdělení, [on line]. [cit. 2008-02-10].
www:<http://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html>
3. BIS, RSS aktuální sdělení, [on line]. [cit. 2008-02-10].
1.8 Negativní jevy v informačních a komunikačních systémech.
www: <http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocní-zprava-2006.html>.
4. Bezpečnost a prevence. Odbor bezpečnostní politiky. Přípravenost bezpečnostních složek a civilní ochrany na situaci po 11. září 2001. [on line]. [cit.2008-02-10].
www: http://www.mvcr.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=5076.
5. Dokumenty, Terorismus. [on line]. [cit. 2008-03-15].
www:<http://www.mvcr.cz/dokument/index.html>.
6. Havarijní plán objektu Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice, č. j. ORPT -457/OV-2005.
7. Instrukce pro vyhlašování jednotlivých stupňů bezpečnostní ochrany důležitých objektů, schválená Usnesení BRS č. 260 ze dne 22. ledna 2002.
8. Katalogový soubor typové činnosti IZS při společném zásahu č. j. PO 189-5/IZS-2006.
9. Krizové a havarijní plánování, přednáška Skupiny KŘ Policie ČR Správa hl. m. Praha, 2005.
10. Nařízení MV č. 119/1999, kterým se upravuje bezpečnostní ochrana objektů MV a Policie ČR.
www:http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/3_ob/NMV_119.htm.
11. Pokyn ředitele bezpečnostního odboru č. 2/2003, kterým se vydávají zásady postupu v případě hrozby umístění nebo umístění nástražného výbušného systému.

12. Pokyn ředitele Policie ČR Okresního ředitelství, Opatření pro případ umístění nástražného výbušného systému v objektu, č. j. ORPT-202/OV-2002.
13. Pokyn ředitele Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice, Směrnice pro činnost policistů a zaměstnanců Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice při obsluze EZS, č. j. ORPT-206/OV-2002.
14. Pokyn ředitele Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice, Směrnice pro činnosti operačního střediska Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice, č. 18/2005.
15. Projekt fyzické bezpečnosti Policie ČR Okresního ředitelství Prachatice, č. j. ORPT-2985-1/OV-2006.
16. ŘÍHOVÁ, J., Město Jindřichův Hradec. [on line]. [cit. 2008-02-10].
[www:http://www.jh.cz/cz/_zvl_organ/_krizovy_management/_rizika.html](http://www.jh.cz/cz/_zvl_organ/_krizovy_management/_rizika.html).
17. STRNÁDEK, J., Vojenská technika a vojenská strategie 21. století. [on line]. [cit. 2008-02-10].
[www:http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_4/85.htm](http://www.army.cz/avis/vojenske_rozhledy/2001_4/85.htm).
18. Věstník MV, ročník 2007, Nařízení MV č. 9/2007, o provádění ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.
19. Vyhláška č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínicích komor.
[www:http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_523_BIKS.htm](http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_523_BIKS.htm).
20. Vyhláška č. 524/2005 Sb., o zajištění kryptografické ochrany utajovaných informací.
21. Vyhláška č. 527/2005 Sb., o personální bezpečnosti.
22. Vyhláška č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků.
[www:http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_528_FB.htm](http://ppportal.pcr.cz/bezpecnostni/412/vyhlaska_528_FB.htm).
23. Vyhláška č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací.

24. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.
25. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů.
26. Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému.
27. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
28. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.
29. Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších právních předpisů.
30. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů.
31. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.
32. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 13/1996, kterým se vydává Zkušební řád pro přezkušování služebních psů v Policii České republiky.

8. Klíčová slova

Bezpečnostní ochrana objektu

Fyzická ostraha objektu

Havarijní plán objektu

Nástražný výbušný systém

Fyzická bezpečnost

Režimová opatření

Technické prostředky

9. Přílohy

9.1. Dotazník

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA**

Katedra: Radiobiologie a toxikologie

DOTAZNÍK

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji si Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník bude součástí bakalářské práce, která si klade za cíl zhodnotit stav a míru připravenosti středního managementu a řadových policistů řešit a řídit mimořádné události, popřípadě krizové situace, na úseku bezpečnostní ochrany objektů. Za pravdivé a úplné vyplnění dotazníku Vám děkuji.

K vyplňování dotazníku: V části I. zvolte pouze jednu odpověď, v části II. dle typu otázky odpověď zakřížkujte, upravte pořadí nebo doplňte odpovědi dle návodu. Odpovězte prosím na všechny otázky, dotazník je anonymní.

Část I. - úvod

- Váš věk je:**
- 1) 20 - 25 let
 - 2) 26 - 45 let
 - 3) 46 a více let
- Pohlaví:**
- 1) m u ž
 - 2) ž e n a
- Útvar, kde sloužíte:**
- 1) základní útvar
 - 2) okresní ředitelství
 - 3) krajská správa
 - 4) útvar s celostátní působností
- Délka služby:**
- 1) 0 – 5 let
 - 2) 6 – 15 let
 - 3) 16 a více let
- Pracujete jako:**
- 1) řadový policista
 - 2) střední management
 - 3) vyšší management
- Podíl na bezpečnostní ochraně objektů:**
- 1) funkcionář BOO (ředitel objektu, vedoucí objektu, pomocník, správce)
 - 2) profese související s BOO (ostraha, pracovník krizového řízení, utajovaných informací, technické ochrany, požární technik)
 - 3) v případě MU
 - 4) žádná

Část II. – bezpečnostní ochrana objektů

1. Je školení k BOO⁵⁹⁾ prováděné 1x ročně dostačující?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

2. Byl(a) jste seznámen(a) s dokumentací k BOO?

- Ano
- Ne
- Nevím

3. Je dokumentace k BOO zpracována tak, aby se dle ní v případě MU⁶⁰⁾ dalo volně postupovat?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

4. Souhlasíte s uvedeným pořadím ve smyslu důležitosti zajištění kvalitního zabezpečení BOO?

- a) **technické prostředky** (zámky, ploty, trezory, EZS⁶¹⁾, EPS⁶²⁾, CCTV⁶³⁾, atd.)
- b) **fyzická ostraha** (osoby zařazené k ostraze objektu)
- c) **režimové opatření** (oprávnění vstupu a vjezdu do objektu, uzamykání a pečetění ZO⁶⁴⁾, manipulace s klíči, s technickými prostředky, atd.)

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

⁵⁹⁾ BOO – bezpečnostní ochrana objektu (dále jen BOO)

⁶⁰⁾ MU – mimořádná událost (dále jen MU)

⁶¹⁾ EZS – elektrická zabezpečovací signalizace (dále jen EZS)

⁶²⁾ EPS – protipožární systémy (dále jen EPS)

⁶³⁾ CCTV – kamerové systémy (dále jen CCTV)

⁶⁴⁾ ZO – zabezpečená oblast (dále jen ZO)

5. Je vytváření osobám podílejícím se na zajištění BOO dostatečný prostor pro zajišťování požadované činnosti?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

6. Mělo by zabezpečení objektu patřit ke stejným prioritám jako zajištění výkonu služby Policie ČR?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

7. Jsou u vašeho útvaru vytvořeny dostatečné podmínky pro bezpečnost osazenstva objektu (v případě požáru, živelní katastrofy, NVS⁶⁵, atd.)?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

8. Souhlasíte s uvedeným pořadím dle důležitosti priorit chráněného zájmu?

- a) zajištění života a zdraví
- b) zajištění zbraní a střeliva
- c) utajované informace
- d) zajištění majetku a techniky uvnitř objektu

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Jaké jsou vaše priority?

.....

⁶⁵⁾ NVS – nástražný výbušný systém (dále jen NVS)

9. Máte představu, jakým způsobem řešit MU?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

10. Jsou osazenstvem objektu dodržována režimová opatření (oprávnění vstupu a vjezdu do objektu, uzamykání a pečetění ZO, manipulace s klíči, s technickými prostředky, atd.) stanovaná v provozním řádu objektu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

11. Jsou včas a vyčerpávajícím způsobem odstraňovány zjištěné závady a nedostatky (stavební úpravy, atd.) v zabezpečení objektu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

12. Jsou technické prostředky (EZS, EPS, CCTV) k zajištění BOO rozmístěny na potřebných místech v objektu a jsou plnohodnotně využívány?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

13. Umíte aplikovat své znalosti v BOO v praxi při řešení MU?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

14. Je dostatečně podchycen vstup a pohyb oprávněných a neoprávněných osob a vjezd vozidel u vašeho objektu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

15. Myslíte si, že je policejní management schopen koordinovat a řídit podřízené při MU na úrovni okresu a základních útvarů?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

16. Je řešení MU a problematice BOO věnována ze strany vašich nadřízených dostatečná pozornost?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

17. Doplňte pořadí 1 – 5 z níže uvedených MU, jak velká je dle vašeho názoru pravděpodobnost vzniku této hrozby⁶⁶⁾.

- požár
- únik utajovaných informací
- napadení osazenstva objektu (útok na jejich život nebo zdraví)
- vloupání do objektu a odcizení majetku nebo techniky
- umístění NVS

⁶⁶⁾ (1 – největší hrozba, 5 – nejnižší hrozba)